ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (TRETIA KOMORA)

z 21. októbra 2010 *

Vo veci C-185/08

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Rechtbank 's-Gravenhage (Holandsko) z 23. apríla 2008 a doručený Súdnemu dvoru 29. apríla 2008, ktorý súvisí s konaním:

Latchways plc,

Eurosafe Solutions BV

proti

Kedge Safety Systems BV,

Consolidated Nederland BV,

* Jazyk konania: holandčina.

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda tretej komory K. Lenaerts, sudcovia D. Šváby (spravodajca), E. Juhász, G. Arestis a T. von Danwitz,

generálna advokátka: V. Trstenjak,
tajomník: C. Strömholm, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 25. februára 2010,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Latchways plc a Eurosafe Solutions BV, v zastúpení: A. Mak, advocaat,

— Kedge Safety Systems BV a Consolidated Nederland BV, v zastúpení: E. Schelhaas, advocaat,

— holandská vláda, v zastúpení: C. Wissels, splnomocnená zástupkyňa,

— belgická vláda, v zastúpení: J.-C. Halleux, splnomocnený zástupca,

— Európska komisia, v zastúpení: S. Schønberg a G. Zavvos, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci F. Tuytschaever, advocaat,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 28. apríla 2010,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu smernice Rady 89/106/EHS z 21. decembra 1988 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov vzťahujúcich sa na stavebné výrobky (Ú. v. ES L 40, 1989, s. 12; Mim. vyd. 13/009, s. 296), zmenenej a doplnenej nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 z 29. septembra 2003 (Ú. v. EÚ L 284, s. 1; Mim. vyd. 01/004 s. 447, ďalej len „smernica 89/106"), smernice Rady 89/686/EHS z 21. decembra 1989 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa osobných ochranných prostriedkov (Ú. v. ES L 399, s. 18; Mim. vyd. 13/010 s. 98), zmenenej a doplnenej nariadením č. 1882/2003 (ďalej len „smernica 89/686"), a rozhodnutia Rady 93/465/EHS z 22. júla 1993 o moduloch používaných v technických zosúlaďovacích smerniciach pre rozličné fázy procesu posudzovania zhody a pravidlá pre umiestňovanie a používanie označenia CE – zhody (Ú. v. ES L 220, s. 23; Mim. vyd. 13/012, s. 195).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťami Latchways plc a Eurosafe Solutions BV (ďalej len „Latchways“ a „Eurosafe Solutions“) na jednej strane a spoločnosťami Kedge Safety Systems BV a Consolidated Nederland BV (ďalej len „Kedge Safety Systems“ a „Consolidated Nederland“) na druhej strane, ktorého predmetom je otázka, či kotviace zariadenia proti pádom z výšky pri vykonávaní strešných prác, ktoré vyrábajú Latchways a Kedge Safety Systems, sú bezpečné a či sa na nich môže alebo musí umiestniť označenie „CE“.

Právny rámec

Právna úprava Únie

Smernica 89/106

3 Článok 1 smernice 89/106 znie takto:

„1. Táto smernica platí pre stavebné výrobky, a to v tej miere, v akej sa na ne vzťahujú podstatné požiadavky na stavebné diela podľa článku 3 ods. 1.

2. Z hľadiska účelu tejto smernice sa ‚stavebným výrobkom' rozumie každý výrobok, ktorý sa vyrába na trvalé zabudovanie v stavbách, ktoré zahŕňajú budovy, ako aj diela stavebného inžinierstva.

…"

4 Článok 2 tejto smernice stanovuje:

„1. Členské štáty prijmú všetky nevyhnutné predpisy, aby sa zabezpečilo, že [stavebné] výrobky podľa článku 1, s použitím ktorých sa uvažuje pri stavbách, môžu byť uvedené na trh iba vtedy, ak sú spôsobilé na toto uvažované použitie, iným spôsobom povedané, ak majú také charakteristiky, že stavby, do ktorých sa majú zabudovať, namontovať, použiť alebo inštalovať, môžu, ak sú riadne navrhnuté a vyhotovené, uspokojiť podstatné požiadavky podľa článku 3, pokiaľ sú tieto stavby predmetom nariadení obsahujúcich takéto požiadavky.

2. a) Ak výrobky podliehajú iným smerniciam pokrývajúcim iné aspekty a ktoré tiež ustanovujú pripevňovanie označenia CE, ako je uvedené v článku 4 ods. 2, musia tieto smernice uvádzať, že [stavebné] výrobky sú v súlade s ustanoveniami týchto iných smerníc.

…"

5 Článok 3 uvedenej smernice znie takto:

„1. Podstatné požiadavky použiteľné na stavby, ktoré môžu ovplyvňovať technické charakteristiky [stavebného] výrobku, sa uvádzajú podľa vzoru v prílohe I. …

…

3. Podstatné požiadavky budú konkrétnou formou špecifikované v dokumentoch (vysvetľujúcich dokumentoch), ktorými sa vytvoria nevyhnutné prepojenia medzi podstatnými požiadavkami uvedenými v odseku 1 a normalizačnými povereniami, povereniami na smernice pre európske technické schválenia alebo uznania iných technických špecifikácií v zmysle článkov 4 a 5.“

6 Článok 4 tej istej smernice stanovuje:

„1. Na ciele tejto smernice sa normy a technické schválenia v ďalšom texte označujú ako ‚technické špecifikácie‘.

Na účely tejto smernice sú harmonizované normy technickými špecifikáciami prijatými CEN [Európsky výbor pre normalizáciu], Cenelec [Európsky výbor pre elektrotechnickú normalizáciu] alebo obidvoma týmito orgánmi podľa mandátov vydaných Komisiou v zhode so smernicou 83/189/EHS na základe stanoviska vystaveného

výborom podľa článku 19 a v zhode so všeobecnými opatreniami, ktoré sa týkajú kooperácie medzi Komisiou a týmito dvoma orgánmi, podpísanej 13. novembra 1984.

2. Členské štáty musia predpokladať, že [stavebné] výrobky sú spôsobilé na použitie, ak umožňujú činnosť, na ktorú sú určené, za predpokladu, že tieto sú riadne naprojektované a skonštruované, aby vyhovovali základným požiadavkám uvedeným v článku 3 v tých prípadoch, keď majú označenie CE uvádzajúce, že tieto zodpovedajú všetkým ustanoveniam tejto smernice, ako aj postupom posudzovania zhody ustanoveným v kapitole V a postupom ustanoveným v kapitole III [Členské štáty predpokladajú, že [stavebné] výrobky sú spôsobilé na použitie, ak umožňujú, aby stavby, na ktorých budú použité, vyhovovali základným požiadavkám uvedeným v článku 3 za predpokladu, že tieto stavby sú riadne naprojektované a skonštruované a pokiaľ majú označenie CE uvádzajúce, že tieto zodpovedajú všetkým ustanoveniam tejto smernice, ako aj postupom posudzovania zhody ustanoveným v kapitole V a postupom ustanoveným v kapitole III – *neoficiálny preklad*]. Označenie CE musí uvádzať:

a) príslušné národné normy, transponujú harmonizované normy, ku ktorým boli referencie uverejnené v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev*. Členské štáty uverejňujú referencie k týmto národným normám;

b) európske technické schválenie doručené podľa postupu v kapitole III;

alebo

c) národné technické špecifikácie podľa odseku 3, a to v takej miere, v akej pre ne neexistujú harmonizované normy; zoznam týchto národných noriem sa predkladá podľa postupu v článku 5 ods. 2.

…“

7 Článok 7 smernice 89/106 znie takto:

„1. S cieľom zabezpečiť kvalitu harmonizovaných noriem pre [stavebné] výrobky sa tieto normy ustanovujú európskymi normalizačnými organizáciami na báze mandátov vydaných Komisiou…

2. Výsledné normy sa uplatnia do takej miery, aká je prakticky možná v termínoch kvality [stavebného] výrobku s odvolaním sa na vysvetľujúce doklady.

3. Po stanovení noriem Európskou normalizačnou organizáciou ich Komisia uverejní v sérii C Úradného vestníka Európskych spoločenstiev."

8 Bod 4 prílohy I tejto smernice má toto znenie:

„4. Bezpečnosť pri používaní

Stavba musí byť navrhnutá a vyhotovená tak, aby nebola zdrojom neprijateľného rizika nehôd počas užívania alebo takých udalostí [Stavba musí byť navrhnutá a vyhotovená tak, aby počas jej užívania alebo prevádzky nevzniklo neprijateľné riziko nehôd – *neoficiálny preklad*] ako je skĺznutie, pád, zrútenie, vznietenie, zabitie elektrickým prúdom, poranenie pri výbuchu."

Smernica 89/686

9 Článok 1 smernice 89/686 stanovuje:

„1. Táto smernica sa vzťahuje na vybavenie osobnej ochrany, ďalej už len ‚OOP".

Ustanovuje podmienky uvádzanie na trh a voľný pohyb v rámci spoločenstva a základné bezpečnostné požiadavky, ktorým musí zodpovedať OOP na zabezpečenie ochrany zdravia a bezpečnosti užívateľov.

2. Na účely tejto smernice OOP predstavuje každé zariadenie alebo prístroj, ktorý je navrhnutý na nosenie alebo držanie jedincom a slúži na ochranu jedinca pred jedným alebo viacerými nebezpečenstvami pre zdravie a bezpečnosť.

OOP tvorí aj:

a) súbor niekoľkých zariadení alebo prístrojov spojených výrobcom na ochranu jedinca pred jedným alebo viacerými potenciálnymi súčasne pôsobiacimi nebezpečenstvami;

b) ochranné zariadenie alebo prístroj v kombinácii, oddelene alebo v spojení s osobným nechrániacim vybavením, ktoré nosí alebo drží jedinec pri vykonávaní určitej činnosti;

c) vymeniteľné súčasti OOP, ktoré sú nevyhnutné pre jeho uspokojivé fungovanie a používané výlučne pre toto vybavenie.

3. Každý systém dodaný na trh v spojitosti s OOP, určený na pripojenie k inému vonkajšiemu doplnkovému zariadeniu sa považuje za neoddeliteľnú súčasť tohto vybavenia aj v prípade, ak tento systém nie je určený na permanentné nosenie alebo držanie v priebehu celej doby vystavenia sa nebezpečenstvu.

…“

10 Článok 3 tejto smernice stanovuje:

„OOP uvedené v článku 1 musí zodpovedať základným požiadavkám na zdravie a bezpečnosť uvedeným v Prílohe II.“

11 Článok 4 ods. 1 uvedenej smernice má toto znenie:

„Členské štáty nesmú zakázať, obmedziť ani brániť pri umiestnení na trhu PPE (zariadenia osobnej ochrany) alebo komponentov PPE, ktoré sú v súlade s ustanoveniami tejto smernice a ktoré majú označenie CE, potvrdzujúce ich súlad so všetkými ustanoveniami tejto smernice, ako aj s postupmi udeľovania osvedčenia v kapitole II.“

12 Bod 3.1.2.2 prílohy II smernice 89/686 stanovuje:

„Predchádzanie pádom z výšky

OOP určené na predchádzanie pádom z výšky alebo ich následkov musia zahŕňať bezpečnostné popruhy a upevňovací systém, ktorý je možné pripojiť k spoľahlivému fixnému bodu. Musí sa navrhnúť tak, aby za predpokladaných podmienok použitia minimalizoval vertikálny pád užívateľa na zamedzenie kolízii s prekážkami, pričom brzdná sila nedosahuje prahovú hodnotu, pri ktorej by mohlo dôjsť k fyzickému zraneniu alebo roztrhnutiu, či prasknutiu niektorej súčasti OOP, čo by mohlo spôsobiť pád užívateľa.

Musí tiež zabezpečiť udržanie správnej polohy užívateľa po zabrzdení, v ktorej môže v prípade potreby čakať na pomoc.

Pokyny výrobcu musia špecifikovať najmä všetky príslušné informácie týkajúce sa:

— požadovaných vlastností na spoľahlivý fixný bod a minimálnej svetlej výšky pod užívateľom,

— správneho nasadenia bezpečnostných popruhov a pripevnenia upevňovacieho systému k spoľahlivému fixnému bodu.“

Rozhodnutie 93/465

13 Bod I B prílohy rozhodnutia 93/465 stanovuje:

„Najdôležitejšie vodiace línie pre umiestnenie a používanie označenia CE sú nasledovné:

a) Označením CE sa potvrdzuje zhoda so všetkými povinnosťami, ktoré má výrobca na základe smerníc [Únie], hovoriacich o označení CE.

…

b) Označenie CE na výrobkoch značí, že fyzická alebo právnická osoba, ktorá umiestnila označenie, sa presvedčila, že výrobok zodpovedá všetkým smerniciam [Únie] a bol podrobený všetkým predpísaným procesom posudzovania zhody.

…

e) Pokiaľ v technických zosúlaďovacích smerniciach nie je určené inak, musí byť každý výrobok, ktorý spadá pod smernice, označený značkou CE. Nejedná sa pri tom o vyhnutie sa označeniu, ale oveľa viac o vyhnutie sa správnemu konaniu pre posudzovanie zhody, ktoré je v niektorých prípadoch veľmi ťažkopádne.

Bez dostatočného dôvodu nesmie existovať žiadna výnimka alebo odklon od označenia.

Označenie CE potvrdzuje zhodnosť priemyselných výrobkov so smernicami podľa globálneho konceptu.

Preto členské štáty neprihliadajú, z hľadiska súladu so všetkými podmienkami smerníc, ktoré hovoria o označení CE, na iné označenie zhody [Preto pokiaľ ide o súlad so všetkými ustanoveniami smerníc, ktoré sa týkajú označenia CE, členské štáty nesmú uvádzať odkazy na iné označenie zhody ako označenie CE – *neoficiálny preklad*].

…

i) Nie je prípustné umiestniť iné označenie, ktoré svojím významom alebo tvarom písma môže viesť k zámene so značkou CE.

…

l) Členské štáty vydajú všetky potrebné vnútroštátne právne predpisy, aby bola zamedzená zámena alebo zneužitie označenia CE.

Bez porušenia podmienok v príslušnej smernici o používaní ochrannej klauzuly, pri zistení členským štátom, že označenie CE bolo umiestnené neoprávnene, je výrobca alebo jeho splnomocnenec v [Európskej únii] povinný uviesť výrobok

do súladu s podmienkami zhody a zamedziť ďalšiemu porušovaniu predpisov. Ak porušovanie predpisov trvá naďalej, je členský štát povinný vykonať všetky potrebné opatrenia, aby bolo obmedzené uvádzanie výrobku do prevádzky, prípadne zastavenie jeho uvedenia do prevádzky alebo zabezpečené jeho stiahnutie s trhu [Únie].“

Norma EN 795 a uverejnenie jej referencií v Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev

14 Norma EN 795 (ďalej len „norma EN 795“) s názvom Ochrana proti pádu z výšky – Kotviace zariadenia – Požiadavky a skúšanie bola vypracovaná v rámci mandátu, ktorým Komisia a Združenie voľného obchodu poverili CEN. Body 4.2 a 4.3.1.1 uvedenej normy spresňujú technické požiadavky, ktoré musia spĺňať kotviace zariadenia A1 a ktoré sú určené na podporu požiadaviek uvedených v bode 3.1.2.2 prílohy II smernice 89/686.

15 Bod 3.13 normy EN 795 má toto znenie:

„3.13 Triedy

3.13.1 Trieda A

3.13.1.1 Trieda A1

Obsahuje konštrukčné kotvenia, ktoré sú navrhnuté na zaisťovanie na zvislých, vodorovných a šikmých povrchoch, napríklad na stenách, stĺpoch, prekladoch.

…“

16 Komisia oznámením 2000/C 40/05 v rámci vykonania smernice 89/686, zmenenej a doplnenej smernicami 93/68/EHS, 93/95/EHS a 96/58/ES (Ú. v. ES C 40, 2000 s. 7), uverejnila v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev* normu EN 795 s uvedením jej názvu a označenia spolu s upozornením, že „toto uverejnenie sa netýka prostriedkov triedy A, (konštrukčné kotvenia)… a pri týchto ochranných prostriedkoch nie je možné vychádzať z toho, že vyhovujú smernici 89/686“.

Vnútroštátna právna úprava

17 Smernicu 89/106 prebralo do holandského právneho poriadku stavebné nariadenie (Bouwbesluit) zo 16. decembra 1991 (*Staatsblad* 1991, č. 680), ktoré od 1. januára 2003 nahradilo stavebné nariadenie z roku 2003 (Bouwbesluit 2003, *Staatsblad* 2002, č. 410), ktoré bolo neskôr viackrát zmenené a doplnené.

18 Smernicu 89/686 prebrala do holandského právneho poriadku vyhláška o osobných ochranných prostriedkoch (Warenwetbesluit persoonlijke beschermingsmiddelen, *Staatsblad* 1992, č. 396), ktorá bola vydaná na základe holandského zákona upravujúceho okrem iného kvalitu a bezpečnosť výrobkov, ktorá bola neskôr viackrát zmenená a doplnená.

19 Norma EN 795 bola v Holandsku prebratá normou NEN 795.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

20 Spoločnosť Latchways, ktorá je konkurentom spoločnosti Kedge Safety Systems, vyrába a predáva Mansafe, kotviace zariadenie pripevnené o strechu pomocou skrutiek zapustených do stavby pod strešnou krytinou. Na uvedené zariadenie umiestňuje označenie „CE“ podľa normy EN 795.

21 Spoločnosť Kedge Safety Systems vyrába a predáva Kedge Safety, kotviace zariadenie prilepené na streche pomocou ružice zapustenej do asfaltovej pokrývky. Tvrdí, že toto zariadenie spĺňa normu EN 795.

22 Consolidated Nederland jeden z kupujúcich Kedge Safety si nechal v rokoch 2004 a 2005 dvakrát otestovať toto zariadenie schváleným orgánom oprávneným na certifikáciu OOP s harmonizovanými normami. Tento v obidvoch prípadoch konštatoval, že Kedge Safety spĺňa niektoré body normy EN 795 týkajúce sa zariadení v triede A1, ale výslovne uviedol, že vykonané skúšky neodôvodňujú jeho označenie „CE“ ani vyhlásenie o zhode so smernicou 89/686.

23 V roku 2005 spoločnosť Latchways nechala otestovať Kedge Safety dvoma inými schválenými orgánmi. Obidva orgány dospeli k záveru, že Kedge Safety neuspel v časti testu stanoveného normou EN 795, pretože sa v osobitných tepelných podmienkach vystavený statickej sile 5,68 kN odlepil, pričom bod 4.3.1.1 normy EN 795 stanovuje odpor rovnajúci sa minimálne 10 kN.

24 Rechtbank Doordrecht v konaní o nariadení predbežného opatrenia vyhovel spoločnosti Latchways a Eurosafe Solutions, holandskému distribútorovi Mansafu, a zakázal spoločnosti Kedge Safety Systems uvádzať, že jej kotviace zariadenie zodpovedá norme EN 795 s výnimkou prípadov jeho používania na nových strechách a počas bezslnečných dní a uložil jej, aby o uvedenej skutočnosti informovala svojich zákazníkov.

25 V rámci konania vo veci samej sa spoločnosti Latchways a Eurosafe Solutions domáhajú zákazu predaja Kedge Safety bez označenia „CE“ z dôvodu, že na tento výrobok sa vzťahuje smernica 89/686. Subsidiárne žiadajú zakázať spoločnostiam Kedge Safety Systems a Consolidated Nederland predávať uvedený výrobok určený na použitie na všetky strechy uvádzať, že zodpovedá norme EN 795 a že je bezpečný.

26 Spoločnosti Kedge Safety Systems a Consolidated Nederland sa vzájomným návrhom domáhajú, aby sa spoločnostiam Latchways a Eurosafe Solutions zakázalo uvádzať na Mansafe označenie „CE, odkazovať na normu EN 795 a pokračovať v predaji tohto výrobku. Na odôvodnenie svojich žalôb tvrdia, že na triedy A, C a D normy EN 795 sa vzťahuje smernica 89/106 a preto spoločnosti Latchways a Eurosafe Solutions nemôžu uvádzať vyhlásenie o zhode Mansafu so smernicou 89/686.

27 Keďže Rechtbank 's-Gravenhage mal pochybnosti, pokiaľ ide o smernice uplatniteľné na predmetné zariadenie, spôsoby používania označenia C“E a povahu normy EN 795, medzitýmnym rozsudkom z 18. júla 2007 vyzval účastníkov konania vo veci samej, aby sa vyjadrili k prejudiciálnym otázkam, ktoré chcel predložiť Súdnemu dvoru.

28 Rechtbank 's-Gravenhage sa po oboznámení s pripomienkami účastníkov konania vo veci samej rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Vzťahuje sa na kotviace zariadenia triedy A1 v zmysle normy EN 795 (určené na to, aby boli trvale na mieste) výlučne smernica 89/106…?

2. Ak sa na prvú otázku odpovie záporne, vzťahuje sa na tieto kotviace zariadenia – v prípade potreby prípadne ako na súčasť ochranného vybavenia – smernica 89/686…?

3. Ak sa na prvú a druhú otázku odpovie záporne: najmä vzhľadom na prílohu II smernice 89/686…, konkrétne jej bod 3.1.2.2, má sa – vo vzťahu ku konkrétnemu ochrannému vybaveniu, na ktoré sa táto smernica vzťahuje – posúdiť, či toto konkrétne ochranné vybavenie ako také spĺňa podstatné požiadavky tejto smernice, alebo je potrebné preskúmať v tom istom kontexte, či upevňovacie zariadenie – na ktoré sa pripája konkrétne ochranné vybavenie – je bezpečné za predpokladaných podmienok použitia v zmysle tejto prílohy II?

4. Je možné na základe právnej úpravy Spoločenstva a konkrétne [rozhodnutia] 93/465..... fakultatívne pripojiť k takému upevňovaciemu zariadeniu, ktoré je vymedzené v prvej otázke, označenie ‚CE' ako dôkaz jeho súladu so smernicou 89/686..... a/alebo smernicou 89/106…?

5. Ak sa na štvrtú otázku odpovie aspoň sčasti kladne: aký postup alebo postupy sa majú dodržať na určenie súladu vo vzťahu k smernici 89/686..... a/alebo smernici 89/106.....?

6. Pokiaľ ide o kotviace zariadenia vymedzené v prvej otázke, má sa norma EN 795 považovať za právo [Únie], a teda za takú, ktorá podlieha výkladu Súdneho dvora...?

7. Ak sa na šiestu otázku odpovie kladne, má sa norma EN 795 vykladať v tom zmysle, že kotviace zariadenie vymedzené v prvej otázke je potrebné otestovať (notifikovaným orgánom) za predpokladaných podmienok použitia (vonkajšie teploty, poveternostné okolnosti, opotrebovanie upevňovacieho zariadenia a/alebo pripevňovacích častí, ako aj strechy)?

8. Ak sa na siedmu otázku odpovie kladne, má sa test vykonať tak, že sa preskúmajú obmedzenia použitia (uvedené v spôsobe použitia)?“

O prejudiciálnych otázkach

29 Na úvod je potrebné konštatovať, že prvá, druhá a tretia otázka sa týkajú aplikovateľnosti smerníc 89/106 a 89/686 na kotviace zariadenia triedy A1, tak ako sú definované v norme EN 795. Odpoveď na tieto otázky nevyhnutne implikuje výklad uvedených noriem Súdnym dvorom, ktorých právna povaha a výklad je predmetom

šiestej, siedmej a ôsmej otázky. Preto treba najprv odpovedať na tieto posledné uvedené otázky.

O šiestej, siedmej a ôsmej otázke, ktoré sa týkajú právnej povahy normy EN 795

30 Vnútroštátny súd sa šiestou, siedmou a ôsmou otázku v podstate pýta, či ustanovenia a požiadavky normy EN 795 týkajúce sa kotviacich zariadení triedy A1 patria do práva Únie a či Súdny dvor môže podať ich výklad a pokiaľ áno, žiada, aby ich vyložil.

31 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že v rámci aproximácie zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov vzťahujúcich sa na stavebné výrobky, ktorá sa uskutočňuje najmä smernicami 89/106 a 89/686, inštitúcie Únie prijímajú smernice s definíciou základných požiadaviek, ktoré musia výrobky patriace do ich pôsobnosti spĺňať. Podľa smernice 83/189 Komisia poveruje európske normalizačné organizácie vypracovaním technických špecifikácií, ktoré spresnia základné požiadavky smerníc. Po ich vypracovaní Komisia uverejní ich referencie v *Úradnom vestníku Európskej únie*. V dôsledku tohto uverejnenia sa na výrobky patriace pod harmonizačnú technickú smernicu, ktoré spĺňajú technické požiadavky definované v harmonizovaných normách vzťahujúcich sa na tieto výrobky, hľadí ako na výrobky, ktoré sú v súlade so základnými požiadavkami tejto smernice.

32 V danom prípade z normy EN 795 vyplýva, že bola vypracovaná v rámci mandátu, ktorý Komisia podľa bodu 3.1.2.2 prílohy II smernice 89/686 dala CEN. Referencie

tejto normy sa následne uverejnili v oznámení 2000/C 40/05 v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev*. V tomto oznámení sa výslovne uvádza, že uverejnená norma sa nevzťahuje na zariadenia opísané v triede A1 normy EN 795, pre ktoré neplatí nijaký predpoklad zhody s ustanoveniami smernice 89/686.

33 V súlade s tým, čo zdôraznila generálna advokáta v bode 123 svojich návrhov, ustanovenia normy EN 795 týkajúce sa kotviacich zariadení triedy A1 nemožno považovať za harmonizované technické špecifikácie. Z tohto dôvodu a aj preto, že táto norma sa týka kotviacich zariadení triedy A1, norma EN 795 sa má považovať za normu technickej povahy vypracovanú súkromnou normalizačnou organizáciou bez väzby na smernicu 89/686.

34 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že právomoc Súdneho dvora rozhodovať v prejudiciálnom konaní sa obmedzuje len na preskúmanie ustanovení práva Únie (pozri v tomto zmysle uznesenie zo 16. januára 2008, Polier, C-361/07, bod 9 a citovanú judikatúru).

35 Keďže v bodoch 32 a 33 tohto rozsudku bolo stanovené, že predmetné ustanovenia nie sú ustanoveniami práva Únie, je potrebné uzavrieť bez toho, aby sa skúmala právna povaha harmonizovaných noriem, že Súdny dvor nemôže podať výklad ustanovení normy EN 795 týkajúcich sa kotviacich zariadení triedy A1.

36 Preto treba na šiestu otázku odpovedať tak, že ustanovenia normy EN 795 týkajúce sa kotviacich zariadení triedy A1 nespadajú pod smernicu 89/686, a preto nepatria do práva Únie a z tohto dôvodu Súdny dvor nemá právomoc podať ich výklad.

37 Vzhľadom na odpoveď na šiestu otázku nie je potrebné odpovedať na siedmu a ôsmu otázku.

O prvej, druhej a tretej otázke, ktoré sa týkajú aplikovateľnosti smerníc 89/106 a 89/686 na predmetné zariadenia vo veci samej

38 Vnútroštátny súd sa prvou, druhou a treťou otázkou v podstate pýta, či kotviace zariadenia triedy A1 definované v norme EN 795 spadajú pod smernicu 89/106 alebo smernicu 89/686.

39 Keďže Súdny dvor nemá právomoc vykladať ustanovenia a požiadavky normy EN 795 týkajúce sa uvedeného zariadenia, je potrebné preskúmať predmetné kotviace zariadenia vo veci samej, a to Mansafe a Kedge Safety.

40 Tieto zariadenia predstavujú systém konštrukčného kotvenia upevnený o strechu stavby, do ktorého sa zavesí OOP. Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že uvedené kotviace zariadenia sú po ich inštalácii určené na permanentné uchytenie o stavbu a možno ich viacnásobne použiť, čo dotknutí účastníci konania na pojednávaní potvrdili.

41 V prvom rade, pokiaľ ide o aplikovateľnosť smernice 89/686 na tieto zariadenia, jej článok 1 vymedzuje pôsobnosť smernice prostredníctvom definície pojmu OOP v odsekoch 2 a 3 tohto článku.

42 Zo systematického výkladu týchto odsekov vyplýva, že kvalifikácia OOP predpokladá, aby takýto výrobok počas celej doby vystavenia sa nebezpečenstvu jeho užívateľ držal alebo nosil alebo ho aspoň mohol držať alebo nosiť. Preto musí ísť o prenosný výrobok. Je nepochybné, že také kotviace zariadenia, ako sú zariadenia vo veci samej, sú pri používaní pripevnené o stavbu. Preto nie sú určené na to, aby ich užívateľ držal alebo nosil v zmysle smernice 89/686.

43 Rovnako je potrebné pripomenúť, že funkcia týchto zariadení bráni ich kvalifikácii ako „systémov určených na pripojenie" v zmysle článku 1 ods. 3 smernice 89/686, a teda aby sa považovali za integrálnu súčasť OOP. Tieto zariadenia v nijakom prípade neslúžia na pripojenie OOP k „inému vonkajšiemu zariadeniu" v zmysle uvedeného článku alebo k „spoľahlivému fixnému bodu" v zmysle bodu 3.1.2.2 prílohy II tejto smernice. Naopak predstavujú „vonkajšie zariadenie", na ktoré sa pripevňuje OOP.

44 Vzhľadom na povahu a funkciu kotviacich zariadení je potrebné uzavrieť, že také kotviace zariadenia, ako sú predmetné zariadenia vo veci samej, nemôžu spadať pod smernicu 89/686.

45 Tento záver nemôže vyvrátiť požiadavka uvedená v bode 3.1.2.2 prílohy II smernice 89/686, podľa ktorej výrobca OOP musí v pokynoch špecifikovať najmä všetky príslušné informácie týkajúce sa požadovaných vlastností na spoľahlivý fixný bod, na ktorý sa má uvedená OOP pripevniť.

46 Z článku 3 smernice 89/686 vyplýva, že cieľom celej jej prílohy II a konkrétne jej bodu 3.1.2.2 je definovať základné zdravotné a bezpečnostné požiadavky aplikovateľné na OOP. Povinnosť výrobcu spresniť požadované vlastnosti spoľahlivého fixného

bodu, na ktorý sa pripevňuje OOP, nemôže rozšíriť pôsobnosť smernice nad rámec definovaný v jej článku 1.

47 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy je potrebné na druhú otázku odpovedať tak, že také kotviace zariadenia, ako sú predmetné zariadenia vo veci samej, ktoré nie sú určené na to, aby ich užívateľ držal alebo nosil, samé osebe a ani z dôvodu, že sú určené na pripevnenie k OOP, nespadajú pod smernicu 89/686.

48 Vzhľadom na odpoveď na druhú otázku nie je potrebné odpovedať na tretiu otázku.

49 V druhom rade, pokiaľ ide o aplikovateľnosť smernice 89/106 na také kotviace zariadenia ako Mansafe a Kedge Safety, z článku 1 ods. 1 tejto smernice vyplýva, že platí pre stavebné výrobky, a to v tej miere, v akej sa na ne vzťahujú podstatné požiadavky na stavebné diela podľa jej článku 3 ods. 1. Článok 3 ods. 1 odkazuje na účely zistenia podstatných požiadaviek použiteľných na tieto stavby, ktoré môžu ovplyvňovať technické charakteristiky stavebného výrobku na prílohu I smernice 89/106, ktorá upravuje predovšetkým bezpečnosť používania stavieb.

50 V tomto zmysle aplikovateľnosť smernice 89/106 na konkrétny výrobok predpokladá splnenie dvoch podmienok, prvá sa týka povahy výrobku a druhá jeho funkcie.

51 Pokiaľ ide o povahu výrobkov podliehajúcich smernici 89/106, jej článok 1 ods. 2 stanovuje, že „stavebným výrobkom“ sa rozumie každý výrobok, ktorý sa vyrába na trvalé zabudovanie v stavbách.

52 Je potrebné konštatovať, že smernica 89/106 nedefinuje pojmy „trvalé zabudovanie v stavbách“. Z tohto dôvodu a vzhľadom na bežný význam týchto pojmov a cieľ tejto smernice, ktorým je zabezpečiť, aby stavebné výrobky spĺňali podstatné požiadavky ňou stanovené, treba uviesť, že stavebnými výrobkami sa majú kvalifikovať tie výrobky, ktoré sú súčasťou stavby a ktorých demontážou sa znižuje jej kvalita a ich demontáž alebo nahradenie predstavujú stavebné operácie.

53 Vzhľadom na vlastnosti predmetných kotviacich zariadení vo veci samej, tak ako vyplývajú z bodu 40 tohto rozsudku, je potrebné konštatovať, že tieto zariadenia sú pripevnené o strechu takže vytvárajú súčasť stavby a napĺňajú kvalifikáciu stavebného výrobku v zmysle článku 1 ods. 2 smernice 89/106.

54 Pokiaľ ide o funkciu výrobkov patriacich do pôsobnosti smernice 89/106, bod 4 prílohy I tejto smernice uvádza, že stavebné výrobky musia byť vhodné na stavby, aby stavby boli spôsobilé na používanie, najmä vzhľadom na bezpečnosť používania, pričom stanovuje, že stavba musí byť navrhnutá a vyhotovená tak, aby počas jej užívania alebo prevádzky nevzniklo neprijateľné riziko nehôd, ako je skĺznutie, pád, zrútenie, vznietenie, zabitie elektrickým prúdom, poranenie pri výbuchu.

55 V danom prípade je nepochybné, že účelom takých kotviacich zariadení, ako sú zariadenia vo veci samej, je zaistiť bezpečnosť osôb pri prácach vykonávaných na strechách, najmä pri čistení stavby alebo stavebných opravách, proti pádom z výšky, ku ktorým môže dôjsť pri používaní strechy alebo v rámci jej prevádzky.

56 Preto je potrebné uzavrieť, že tieto zariadenia zaisťujú bezpečnosť pri používaní alebo prevádzke strechy stavieb v zmysle bodu 4 prílohy I smernice 89/106.

57 Tento záver nemôže spochybniť ani skutočnosť, že bod 4 prílohy I tejto smernice v holandskej jazykovej verzii neupravuje činnosti vykonávané na exteriéri stavby, a teda ani činnosti vykonávané na strechách. Podľa ustálenej judikatúry potreba jednotného výkladu aktov Únie vylučuje, aby sa v prípade pochybností znenie ustanovenia posudzovalo samostatne, ale naopak, vyžaduje, aby sa ustanovenie vykladalo a uplatňovalo z hľadiska jeho verzií v iných úradných jazykoch (pozri v tomto zmysle rozsudok z 20. novembra 2008, Heuschen & Schrouff Oriëntal Foods Trading, C-375/07, Zb. s. I-8691, bod 46 a citovanú judikatúru). Iné jazykové verzie, nemecká, anglická a francúzska, nijako nerozlišujú medzi činnosťami vykonávanými vnútri stavieb alebo na exteriéri stavieb.

58 Z nijakého ustanovenia smernice 89/106 nemožno vyvodiť, že jej pôsobnosť sa má vykladať zužujúcim spôsobom, ktorý by viedol k tomu, že sa z nej vylúčia také zariadenia, ako sú predmetné zariadenia vo veci samej. Naopak vzhľadom na ciele tejto smernice je pre bezpečnosť používania stavieb, predovšetkým pre osoby pracujúce na strechách, rozhodujúce, aby sa pri pohybovaní po streche mohli zaistiť o kotviace

zariadenia natrvalo pripevnené o stavbu, ktoré po ich pripevnení tvoria súčasť stavby, a predstavujú tak stavebný výrobok v zmysle smernice 89/106.

59 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy je potrebné na prvú otázku odpovedať tak, že také kotviace zariadenia, ako sú predmetné zariadenia vo veci samej, ktoré sú súčasťou stavby, o ktorú sú pripevnené, aby zabezpečovali bezpečnosť jej používania alebo prevádzky, spadajú pod smernicu 89/106.

O štvrtej a piatej otázke, ktoré sa týkajú výkladu rozhodnutia 93/465

60 Vnútroštátny súd sa štvrtou otázkou v podstate pýta, či rozhodnutie 93/465 umožňuje fakultatívne umiestniť označenie „CE“ na výrobok, ktorý nepatrí do pôsobnosti smernice, na základe ktorej sa umiestňuje označenie, ale spĺňa technické požiadavky, ktoré táto smernica definuje, a v prípade kladnej odpovede, aký postup alebo postupy sa majú v tejto súvislosti dodržať.

61 V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že výkladom bodu I B písm. a) v spojení s jeho písmenami b) a e) prílohy rozhodnutia 93/465 možno dospieť k záveru, že označenie „CE“ predstavuje jediný nástroj, ktorý potvrdzuje zhodu výrobku so základnými požiadavkami stanovenými smernicou alebo technickými zosúlaďovacími smernicami, ktoré sa naň aplikujú a ktorým sa tiež potvrdzuje, že výrobok podlieha predpísaným procesom posudzovania zhody s uvedenými smernicami.

62 Bod I B písm. i) a l) tejto prílohy zvýrazňuje potrebu zamedziť zámenu alebo zneužitie používania označenia „CE“ a to najmä tak, že ukladá členským štátom povinnosť zamedziť akékoľvek neoprávnené umiestňovanie tohto označenia.

63 Za týchto okolností sa označenie „CE“ môže umiestniť len na výrobky, na ktoré je jeho umiestnenie osobitne stanovené príslušnými predpismi Únie v oblasti harmonizácie s vylúčením všetkých ostatných výrobkov. Každé iné posúdenie by malo za následok vznik nebezpečenstva zámeny významu uvedeného označenia. Preto na zabránenie nebezpečenstvu tejto zámeny článok 30 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 z 9. júla 2008, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (EHS) č. 339/93 (Ú. v. EÚ L 218, s. 30), s uplatnením od 1. januára 2010 stanovuje, že označenie „CE“ sa umiestňuje len na výrobky, na ktoré je jeho umiestnenie ustanovené osobitnými harmonizačnými právnymi predpismi Únie, a neumiestňuje sa na žiadny iný výrobok.

64 Na štvrtú otázku je potrebné odpovedať tak, že rozhodnutie 93/465 vylučuje, aby sa označenie „CE“ fakultatívne umiestňovalo na výrobok, ktorý nepatrí do pôsobnosti smernice, na základe ktorej je označený, hoci tento výrobok spĺňa v nej definované technické požiadavky.

65 Vzhľadom na odpoveď na štvrtú otázku nie je potrebné preskúmať piatu otázku.

O trovách

66 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

1. **Ustanovenia európskej normy 795 týkajúce sa kotviacich zariadení triedy A1 nespadajú pod smernicu Rady 89/686/EHS z 21. decembra 1989 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa osobných ochranných prostriedkov, zmenenú a doplnenú nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003, a preto nepatria do práva Únie a z tohto dôvodu Súdny dvor nemá právomoc podať ich výklad.**

2. **Také kotviace zariadenia, ako sú predmetné zariadenia vo veci samej, ktoré nie sú určené na to, aby ich užívateľ držal alebo nosil, samé osebe a ani z dôvodu, že sú určené na pripevnenie k osobným ochranným prostriedkom, nespadajú pod smernicu 89/686, zmenenú a doplnenú nariadením č. 1882/2003.**

3. **Také kotviace zariadenia, ako sú predmetné zariadenia vo veci samej, ktoré sú súčasťou stavby, o ktorú sú pripevnené, aby zabezpečovali bezpečnosť jej používania alebo prevádzky, spadajú pod smernicu Rady 89/106/EHS z 21. decembra 1988 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov**

a správnych opatrení členských štátov vzťahujúcich sa na stavebné výrobky, zmenenú a doplnenú nariadením č. 1882/2003.

4. Rozhodnutie Rady 93/465/EHS z 22. júla 1993 o moduloch používaných v technických zosúlaďovacích smerniciach pre rozličné fázy procesu posudzovania zhody a pravidlá pre umiestňovanie a používanie označenia CE – zhody, vylučuje, aby sa označenie „CE“ fakultatívne umiestňovalo na výrobok, ktorý nepatrí do pôsobnosti smernice, na základe ktorej sa umiestňuje označenie, hoci tento výrobok spĺňa v nej definované technické požiadavky.

Podpisy